

PERIÓDICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI.
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS 4 CUARTOS.

Y 10 CENTAUS PAPER EN L' ISLA DE CUBA.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, 20.—BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya 9 rals.—Cuba y Puerto-Rico, 10.—Estranger 15.

I

Diguin lo que vulguin de las donas, s' ha de confessar que la saben molt llarga.

Podrán ser lleugeras, volubles, inconsideradas, si senyors; pero no 's pot negar que tocant á finura y sutilesa 'n tenen més que un diplomátich inglés, y que ningú las aventatja en l' art de disfressar, desfigurar y fer veure lo qu' es blanch negre y vice-versa y versa-vice.

¡Ah, no, no! En aquest punt no tenen rival. L' home de més aplom y sanch freda, al canviar de posició, se dona á coneixe per un concepte ó altre; y pèls modals, pèl llenguatge y hasta pèl color de la pell, se trasllueix immediatament la condició verdadera del desventurat que pren un trajo impropí de la esfera en que viu ó ha viscut.

No 'm refereixo, com ja 's compren, als trajos de Carnaval, sinó á altres disfrassos molt en boga avuy dia y dels quals se 'n fá tant us en lo perpétuo Carnestoltas de la vida moderna.

O sinó, menos caborias y á la proba.

Tinch lo gust de presentarlos la Tuyetas, la xica de cal Borni, com li deyan per tot Torredembarra sis anys ha.

La Tuyas en aquel entonces vá quedar sense pare ni mare y era la mossa més trompa del poble. Veyentse sola en lo món y atormentada per un secret afany de ser alguna cosa més que pastora ó trepitjadora de macabós y picapolls, la noya vá tirar los seus càlculs y tris tras, sense encomanarse á Dèu ni al diable, se ne'n vè á Barcelona.

Alló vá ser joch de pocas taulas. L' endemá d' arribar ja estava colocada y pocas senmanas després, ¿qui hauria reconegut la Tuyetas en aquella ninjera vivarata y aixerida que cada dematí á las vuyt anava á buscar la llet al carrer de 'n Petritxol?

Aixis van transcorre alguns mesos. Lo cárrech de ninjera vá comensar á semblarli pesat, y possehint ja més práctica y més relacions, de la noche á la mañana cambia d' uniforme, y la simpática guardadora de criaturas passa á ser cambrera ab tot l' aparato que requereix tant interessant argument.

¡Eh, qué tall! ¿qui diria que aquesta currutaca, ab aquest garbo y ab aquest jaleo, es aquella rústica mos-sota que ara fá poch mesos cullia olivas al camp de Tarragona?

Pues aixó es res, com deya en Tony-Grice. La Tuyetas era de la fusta que se 'n fan donas de pro, y havia de sortirse ab la seva.

Cambrera d' una bona casa, guanyant alguns dineros y disfrutant de certa llibertat ¿que havia de succehir? Que 'ls balls la van atreure ab lo seu estruendo, y la Tuyas vá ballar... tot lo ballable. Y ballant, ballant, va relliscar y ¡patapuf! vá caure... en los brassos d' un conquistador de poch més ó menos.

¡Adios, cambrereta laboriosa! Lo primer pas es lo que costa de donar: los demès venen depressa.

Instalada pèl seu Tenorio en un piset, si bè reduhit, elegant, rodejada de certas comoditats y sense haver de treballar, quan la ex-cambrera sortia sola á pas-

seig, mudada per aquest estil, la veritat, semblava alguna cosa.

Naturalment; las donas—y 'ls homes lo mateix,—fan com la mar: com més tenen més braman. Al veures tant bufona y tant ben vestida; al observar que la seva persona cridava tant l'atenció, no ja dels homes, sinó hasta dels senyors, la Tuyas va inflarse, pensant fundadament que podrà aspirar a major altura.

Cóm y de quin modo s' ho va engiponar seria llarch explicarho; lo cert es que no va faltar un personatge d'upa que va llegir en sos ulls lo que la noya ansiava, y després d'unas negociacions portadas a cap ab notable dissimulo, la Tuyas va declarar cessant al seu Tenorio pera entregarse al nou y opulent adorador.

Y ara aqui la tenen: es ella mateixa.

Si senyors, ja se la poden mirar: aquesta, que avuy fa dirse donya Gertrudis, es aquella pobre Tuyas que ara fa sis anys escassos va baixar de Torredembarra ab espartenyas y la cara més negra que un mico.

¡Eh, qué m' hi diuhen! Ja veuhen de lo qu' es capás la dona ab una mica d'ingení y travessura.

¿Es tant fácil y complerta la transformació d' un home?

Aixó 's veurá en la segona part que, com es natural, será la més llástimosa.

FANTASTICH.

LO NOSTRE PÁ DE CADA DIA HISTORIA DE UNA CONVERSIÓ.

No sè perque, pero es lo cert que la religió católica sempre ha tingut tendencias a conquistar partidaris.

Desde l' época aquella en que per ferho empleava la persecució y la foguera, fins avuy en que no sentli licits semblants medis, se val de la persuació, y quan aquesta no basta, de l' astucia, no pot negárseli una pertinacia incansable en materia de lo que bè mereix que 'n diguem *la pesca de animetas extraviadas*.

No sembla sino que 'ls fins de aquests católics catequistas per essencia, per pressencia y per potencia, s' enclogan en aquell adagi tant vulgar: *Com més serém, més riurem*.

¿Pero ab tot aixó que 's proposan? ¿Volen arribar al extrem de que al cel hi haja empentas y trepitjadas? ¿Desitjan estarhi malament pondenthi estar amples y ab tota comoditat? Francament, no crech que 'l seu cor egoista siga capás de albergar tanta noblesa. Ells que son incapassos de partirse desinteressadament un xavo ab un desgraciat ¿voldrian que duguessen lo seu desprendiment fins al punt de partirse la friolera de la gloria eterna, ab un juhéu, ó un protestant ó ab un moro convertits pels seus esforços?

De cap manera, y per més que ho juressin no ho creuriam.

¿Y donchs a quin móvil pot obehir aquesta tendencia constant de fer prossélits?

Francament, per trobarho, no hi ha necessitat de elevarse fins a las regions celestials; creguinme a mi, no 's mogan de la terra. Pensin ab lo predominí temporal que dona 'l disposar de un gran número de conciencias; considerin la terrible influencia que engendra 'l reunir lo major número possible de creyents disposats a obehir cegament las indicacions dels que obran y tancan a son pler las portas de la gloria; calculin per últim que la missió de catequisar suposa certs gastos; que 'ls gastos implican exaccions y socorros, y que los socorros y las exaccions com tot lo que 's presenta baix la forma de metálich, pot ser base de negoci, que no en vá se ha dit: «qui oli remena 'ls dits se 'n unta.»

Y ab més motiu s' ha de creure aixó, en quan las conversions no 's poden fer avuy y dia, sino estimulants l' interés material de las personas apartadas del catolicisme.

A tals temps hem arribat que aquestas no podrian obrir los ulls a la llum de la gracia, si avants no 'ls hi feyan obrir al resplandor de una moneda.

Lo pá del ánima está supeditat al pá del cos: la conciencia no 's desperta sino després que l' estómach está ben satisfet. Fins a cert punt seria just modificar cert ditxo del llenguatge vulgar per posarlo en boca dels catequismos. Aquestos, a dreta lley, haurian de dir: «Afartam y digam.....católich.»

Recordo en aquest moment una anecdota, referent a un tipo qu' en los seus bons temps era popular a Barcelona. Tots vostés haurán conegut ó al menos haurán sentit parlar del Moro Benani, que vestit ab calsas amplas y turbant se guanyava la vida venent pastillas de sabó y encias per cafés, carrers y passas. Lo Moro Benani era realment mahometá y per lo tant estava separat del gremi de la religió católica.

—¿No es una llástima, va dir un dia algun individu de la societat ó confraria catequistica, que a Barcelona hi haja un moro que perturbi ab sa presencia, la unitat de creencias religiosas de la població?

Desde aquell moment van posar fil a la agulla, y de mil maneres, avuy comprantli una pastilla, demá una ampolleta d' aygua de colonia, no deixavan en pau un sol moment a aquell moro de pau.

De tal manera van pintarli las ventatjes que li duria 'l ferse cristiá, no sols a l' altra vida, si no ja en aquesta mateixa, que al últim lo Moro Benani, que no deixava de tenir talent comercial, va dir a un del catequistas:

—Tot lo que diu está molt bè; pero parlém a pams: ¿si 'm faig batejar que m' asseguran?

—¿Qué vol que li assegurém? va preguntar extranyat lo catequista.

—Jo li diré ab franquesa y veurá que no soch exigent: me contento ab un duro diari.

—¡Un duro diari!... exclamá 'l catequista horrorit-sat..... ¿Qué s' ha cregut? Home, si vosté m' assegura a mi un duro diari, 'm faig dels seus; si senyor, si, ja ho pot dir a tot areu: per un duro, 'm faig moro.

Desgraciadament per ella, no tenia desarrollat l' esperit comercial com lo moro Benani, la Sra. Ana Fisher, de nació austriaca, y de religió jueva, que va trobarse a Barcelona sense amparo de ningú, ni per ella, ni pèl seu fill, criatura de poch anys, quan los pescadors de animetas la van conèixe.

Ella no volia un duro diari, com lo Moro Benani, ni demanava res més que guanyarse honradament la vida.

Es una senyora, encare que desgraciada, instruida: parla bastant bè l' espanyol, y hauria volgut entrar en un colégi de professora, ó en alguna casa particular de institutris. ¿Pero quin colégi ni quina familia católica y rica confiará l' educació de la infancia a una jueva, a una descendent de aquella rassa malehida que va crucifear a Jesucrist?

Aixó es lo que li van fer comprendre 'ls catequistas.

—Una de dos, ó 's fá cristiana, y en aquest cas, conti ab nosaltres, ó resignis a morir de fam.

Ana Fisher es mare y va cedir, resignada, a acceptar la religió de uns homes qu' en una forma tant suau y persuasiva practican l' amor al próxim.

Un capellá, crech que 's diu Pare Almonacid, qu' es un pescador de animetas de primera, va encarregar-se de preparar a la neófitá; y en efecte durant algun temps va obsequiarla diariament ab una prédica molt complicada y ab una pesseta sencilla. De aquesta manera, a copia de prédicas y pessetas va arribar lo gran dia.

Mare y fill van ser batejats a un temps en la iglesia de Montesión. La ceremonia va celebrarse 'l dia 30 de novembre del any passat, ab molta pompa y en presencia de unas mil personas, de las quals las més contribuheixen ab una quota mensual, als gastos de la societat catequistica. Pero al menos, si 'ls costa uns quants xavos, ja se 'ls cobran de satisfacció, al locar de quan en quan los resultats practichs de las prédicas y de las pessetas, que l' endemá 'ls traduheix lo *Diari de 'n Brusi*, donant compte del batisme de tal ó qual infiel, en termes encomiástichs.

Dos familias poderosas de aquesta capital, van disputar a algunas altras l' honor de apadrinar a la Maria Fisher y al seu fill.

—¡Oh! 'l noy sobre-tot, deya un capellá. Es una criatura encantadora: val més que la mare y hem de protegirlo.

Ja 'ls tenim cristians: han rebut la cullerada d' aygua ab perill d' encadernarse.... Vostés dirán: —Per supuesto y are aquella bona senyora, haurá alcansat quan menos la protecció decidida dels que van donarse un dia de gozo, un dia de júbilo (estil capallanesh) celebrant en ella la ceremonia del batisme.

En efecte, l' han protejida cristianament. ¿No diuhen ells que la religió cristiana es religió de mortificació y de penitencia? Donchs desde qu' es católica l' atipan de penitencias y mortificacions. Ja no conta ni ab la pesseta, ni ab lo ral, ni ab la colocació, ni ab res més que 'l despreci y l' abandono més cruel.

Tot lo més que farian, si ella ho consentís, seria arrancarli 'l fill dels brassos y seqüestrarlo en un asilo, ahont no 'l vejes may més.

Pero per ella, rés. Precisament are que ha deixat de ser jueva han descubert que tenia gèrmens libre-pensadors, y l' abominan, la detestan y l' abandonan.

Jo he tingut ocasió de véurela y m' ha fet llástima. A qualsevol de vostés—(suposo que ningú dels que 'm llegeixen será de la societat catequistica) 'ls inspirará 'l mateix sentiment. En sa cara s' hi retrata 'l dolor, la miseria, la desesperació.... Jo hi he llegit ademés l' ira contra 'ls que s' han divertit a costas sevas.

—Cridi l' atenció dels incautes, que en lo successiu poden caure en mans dels que han produhit la méva desgracia, m' ha dit ab las llágrimas als ulls. ¡Si sapigués las promesas que van ferme y la crueltat que han tingut ab mí! En lo carrer de Sant Jeroni, número 27, pis quart, me tèn instalada, sense més mobles que un mal catre y duas cadiras. Hi ha dias que no menjo, ni 'l fill del meu cor tampoch. ¡Oh, si sapigués com benehiria la má generosa que 'm facilités medis de anarme'n al extranger, ahont de segur podria guanyarme la subsistencial...

Cumpleixo de tot cor los desitjos de aquella pobre mare, victima de una farsa de mal género, y tinch la persuasió de que no faltarán sers humanitaris que sabrán aliviar las penas de una senyora extrangera, causadas per uns cristians que tant li van prometre y tant van exigirli.

P. DEL O.

UN COP D' ULL ALS TEATROS.

La companyia del *Principal* ha suspés momentáneament lo género frivol per posar dos dramas y una comedia ab ribets de drama: los dos dramas son *La Pasionaria* y *Fernanda*; la comedia *Lo Positivo*.

No volém dir si l' espectacle guanya ó pert ab aquest cambi, dadas las condicions especials de aquella companyia, perque en aquest punt la parer del públich está dividit.. A nosaltres nos basta saber qu' es infinitament més difícil donar vida a las obras animadas per sentiments verdaders y passions humanas, que a las que no tenen altre objecte qu' entretenir y distreure, y en aquest concepte aplaudim l' intent sense reservas.

En totes tres produccions hi hém notat esforços per quedar be y estudi del conjunt y aixó també es digne de aplauso, sobre tot tractantse de una companyia espanyola.

Pero ¿pot ser tant lisonjera la critica de cada actor de per sí?

No per cert. La senyoreta Mendoza Tenorio, en honor de la qual sembla que s' han representat las tres produccions citadas, per lo mateix que té y li regoneixem grans qualitats, es molt sensible que no logri dominarlas per ser una actris digna de la fama que molts li otorgan. Dotada de una véu admirable, abusa d' ella

de una manera llastimosa, no diu las frases, ni 'ls versos: los canta y lo pitjor es que moltes vegades los canta de memoria, tal es la disparitat que 's nota entre 'l significat de la lletra y l' expressió de la música. També cantava la Sarah Bernhardt; pero la música de l' actriu francesa, responia sempre á la intenció de la paraula.

En la música, la Mendoza es angulosa y l' expressió del rostre exagerada. Raras vegades sab concordar l' esfors ab aquella espontaneïtat que penetra y fa sentir, com ho fa la Marini. Hi ha en ella alguna cosa de violent que xoca, y com s' ha acostumat á donar la réplica ab molta pausa y prodigant los compassos d' espera, resulta que molts efectes de massa que vol prepararlos, resultan pàlits y al últim fatigan.

Perdoni la simpática actriu tanta franquesa: si fòs una mitjanía la deixariam passar sense fixarnos'hi: regoneixém lo que pot arribar á valer y sentim véurela pèl camí de un amanerament que podria arribar á privar á l' escena espanyola de una de las sévas glorias.

En Mario está molt bé en la *Fernanda*: al final del acte tercer té una escena arrebatadora ab la Mendoza. —La Rodriguez, tal vegada peca de poch distingida; pero expressa 'ls celos *apris nature*: y per aixó 'l públich, ab tot y ser tant insignificant lo séu paper, li prodiga entussiasmas aplausos. En Sanchez de Leon fá lo que pot y fá bastant: la Martinez demostra que no ha nascut pèl drama. —Las demás parts contribueixen al bon conjunt fent molt agradable l' acte primer de l' obra de 'n Sardou.

En la *Pasionaria* hém tornat á veure á n' en Cepillo, y no podém dir sino qu' es discret. Li falta la briosa impetuositat que reclama l' obra: no té l' emoció que es l' ánima dels grans actors: diu bé; pero lo que diu tot just li surt de las dents.

En benefici dels demás tipos de la *Pasionaria* (salvant á la Mendóza Tenorio, á la qual ja varem véurela y jutjarem l' any passat en lo Teatro Romea), dirém que per lo mateix que son tant repulsius, los considerém poch menos que irrepresentables. En ells s' hi estrellará sempre 'l talent de tot actor ja fassa com en Sanchez de Leon que converteix al seu en una especie de rata de sagristia, ja com l' eminent caracteristica Sra. Guerra, que procura amenisar la tia que representa ab tochs cómichs més ó menos oportuns.

Poch á poch nos hém anat extenent més de lo que pensavam, y hém de deixar per la senmana entrant lo donar compte de la representació del *D. Giovanni* en lo Liceo.

Dissapte vá efectuar-se en lo teatro del *Tivoli*, la funció á benefici del primer actor Sr. Tutau. La abundant pluja que vá caure desde mitja tarde no fou obstacle pera que lo teatro 's vejés casi bé plé de una es-collidissima reunió que vá aplaudir ab verdader goig los molts xistes y graciosas escenas de *La Cambra*, arreglo de D. Rosendo Arús y Arderiu, que fou cridat en escena junt ab los actors al final de tots los actes y fins á cinch vegades seguidas al finalisar la comedia. Al Sr. Tutau se li regalaren moltes coses entre ellas una preciosa agulla d' or y pedras preciosas, un centre de bronze, una petaca y la riquissima obra *Lo directori, lo consolat y l' imperi*. La funció terminá ab la zarzuela *La Marmota*, que desempenyaren com á zarzuelers de debó los divertits joves del Niu guerrer.

Se'ns ha dit que la companyia desde mitj maig treballará en lo teatro Fortuny de Reus; casi bé estém segurs que será ben rebuda perquè deixant lo mérit de algunas individualitats de cantó, la companyia de 'n Tutau es de las que presenten un conjunt més homogé-nich, apart de que conta ab un repertori variat y per tots los gustos.

Per acabar aquest cop d' ull dirém que al *Retiro* s' han estrenat ab éxit dos pessas del Sr. Aulés, tituladas *Una dona á la brasa* y *La trena postissa*.

En los demás teatros, res de nou.

N. N. N.

PLANYS D' UN MIQUEL.

A MON BENVOLGUT AMICH L' ENRICH VALARINO.

L' escenari representa lo quarto d' un rellogat, Lo moblatje es molt tronat: una cadira dolenta,

un catre ab un matalás, una tauleta de nit, una cosa sota 'l lilit, sobre la tauleta un vas.

Hi han penjats á la paret: una restallada d' alls, lo retrato de 'n Savalls, un vestit de Miquel,

uns grossos escapularis d' aquells que diuen *detente*, lo busto del *Pretendiente* un trabuch vell, y uns rosaris.

Al aixecarse 'l telò compareix lo rellogat, esbufegant, sofocat, ab un ull com un meló.

Entra apartant los embrassos que 'l destorban, després mira si está sol;... véu la cadira, s' hi assenta, y se 'n va de nassos.

Y en aqueixa posició, ab la vista esparverada, y la véu entrecortada diu la següent relació:

—¡Dèu de Dèu quina pallissa; sort que hi pogut escapar! ¡si m' arribo á descuidar ja 'm poden cantar la missa!

¡Jo un héroe de Granollers! ¡jo que vaig fer tremolá á la gent de Tortellá de Cardedéu, de Llayers

¡véurem are aquí en mala hora rendit y bastonejat?...

¡¡Ay ossos meus, no 'us han dat mal *Rosari de la Aurora*!!

La sort s' ha tornat ingrata y 'ns dona moltes castanyas... no hi valen res nostras manyas. ¡Sempre 'l tret per la culata!...

Pensavam veure aumentadas las nostras collas resant ¡y l' únich que 's va augmentant, veig que son las garrotadas!

¡Ay! aném de *capa caída*, ¡tot son betas, crits y renys!...

¡¡Fins aquell *senyor de Arenys* sembla que 'ns enjega á dida!!

Estich que no puch dir faba, conto que vaig á mori, lo ditxo ja ho diu ¡ay si! *quien mal anda, mal acaba*.—

Després de dir tot aixó fa un jemech, se fica al lilit (y al véurel acobardit cau de vergonya 'l telò.)

JOSEFINO.

ESQUELLOTS.

Lo crim del carrer de Moncada: veus' aquí 'l fet culminant de la senmana.

Un honrat dependant del Banch se presenta á cobrar una lletra expedida desde Tarragona contra un tal Joaquim Roig, Moncada, 13, principal.

Una placa ab aquest nom figura á la porta. Truca, entra y ja no 'n surt més.

Allá l' esperan los criminals, que per robarli tot lo que duya l' assessinan. L' hi ocupan alguns talons y van á cobrarlos. Un taló que hauria pogut comprométre'ls lo deixan.

Sembla impossible tanta audacia, y al mateix temps tanta destresa.

Pero 'l crim per forsa ha hagut de deixar rastre, y si tinguessim una policia ben organizada y apte, 'ls autors de l' hassanya la pagarian.

Perque un ó altre ha hagut d' expedir la lletra y presentarla á la sucursal del Banch de Tarragona; un ó altre ha hagut de llogar lo pis ahont s' ha comés lo crim; un ó altre ha hagut d' anar després á cobrar los talons.

Además, los criminals ignorant l' hora precisa en que 's presentaria la lletra, han hagut d' estar al pis algun temps, han hagut d' entrar y sortir per anar á menjar, y algú ha de haverlos vist.

Per últim, si á la porta hi havia una placa ab un nom fals, un ó altre ha hagut de construhirla y un ó altre ha hagut de fixarla.

¿Se volen encare més indicis? Un no més basta de-vegades per descubrir crims més recóndits y misteriosos. ¿Que 's necessita, donchs, per treure aquest de la sombra, y portarhi als que l' han comés?

Tres cosas: activitat, activitat, activitat.

Aquest crim horrendo ha vingut á demostrar que Barcelona comensa á ferse inhabitable.

Los crims y 'ls delictes van en augment de una manera irritant, inconcebible y l' audacia dels criminals no té limits.

Precisament lo dia en que va celebrarse l' enterro del desventurat Azemar, en lo pati del Hospital y en tot lo curs de la professó va haverhi escamoteigs de rellotjes en gran.

Pero un dels prestidigitadors no va anar prou llest, y allá davant del café d' Orient, la multitud indignada y tirárseli á sobre, omplintlo de bastonadas y cops de puny, que si no li treuhen de las mans ab no poch es-forsos, aquell dia las hauria pagadas totas.

Es molt trist que 'l poble haja de ferse la justicia; pero... quan las autoritats dormen es necessari que 'l poble vigili.

Diumenje 'ls fusionistas obsequiarán á D. Francisco ab un banquet que se celebrará gahont dirian?

¡En lo Circo Equestre!
Lo local es apropiadissim. A l' hora del brindis, se faran *planxas*.

Per demostrar de una manera plástica y eloquent que la causa del banquet ha sigut la planxa regalada á n' en Sagasta.

Los monjos de Montserrat han elegit abat nou, reca-yent la elecció en un tal Pare Deás.

¡Quin desengany!
Y jo que 'm figurava que governant los conservadors eligirian á n' en Bosch y Fustigueras.

¿Y donchs, que fá 'l Sr. Romero Robledo?

«Hay dias de mala luna que todo sale al revés.»

Com deya en Camprodon.
En efecte, 'l dijous al vespre, en lo Liceo va caure la porta de la cabanya de Sparafucile en l' últim acte del *Rigoletto*.

Al mateix temps en lo Principal queya un armari de mirall, en l' últim acte de la *Pasionaria*.

Y 's trencava la lluna.

Per justificar los versos de Camprodon:

Hay dias de mala luna, etc., etc.

Passa la següent escena, en la Rambla de las flors, en lo taller de pintura de un amich nostre.

—Miréu qu' es cremador, diu l' artista á uns séus amichs que l' están fent pobre de tabaco y de conyac, que moltes vegades per pintar, nos haguém de aténir més á lo que volen los altres que á lo que nosaltres volém. ¿No saben are que m' han encarregat? ¡La primavera! Es á dir, una cosa que ja tothom está cansat de ferla y de véurela... una dona, quatre espigas de blat...

—Home, no t' apuris, digué un amich; pinta un hort de favas y pésols que son llegums de l' estació.

—Cá, home, digué un altre: ¿vols representar la primavera de una manera original y segons las tendencias realistas que avuy predominan? Donchs pinta un senyor ab la cara tota plena de grans.

Traduheixo de un periódich de Madrid:

«¡Ay que se 'm mor' la Paquita! ¡Ay que se 'm mor' la Paquita!

«Aixis diu qu' exclamava esgargamellantse y geme-gant de angunia, un pobret *cleripopótamo* (¿qué será aixó?) allá en lo carrer de las Bassas de Sant Pere de Barcelona.

«Hi acudiren assustats y conmoguts los vehins del pis de sobre de la casa y 's trobaren ab que la virtuosa majordona del apenat capellá (are comprench qu' es alló de *cleripopótamo*), estava á punt de curarse de l' hidropesia que venia patint feya alguns mesos.

«Un periódich de Barcelona deixa anar de relis-quantas la paraula infanticidi, al donar compte del succés, y... acabat amen Jesús, á la porta n' hi ha un fus.»

Per gent instruida, las devotas de Chiva de Morella (Provincia de Castelló de la Plana.)

Va predicar lo rector en mal castellá queixantse de que al poble hi hagués tres ó quatre masons.

Y com que al dir *masones*, ellas van entendre *meso-nes*, deyan al sortir de l' iglesia:

—¡Qui serán eixos tios que han vingut á posar tres ó quatre hostals en eixe poble tant petit!

¡Gran noticia!

A algunas forsas de la guarnició de aquesta plassa se 'ls ha sustituhit lo Remington, per armas de repetició.

Será una cosa magnifica, espatarrant. Sobre tot servirá pel dia que una batalla 'ls surti bé, que 'l públich, cridará:

—¡Otra!... ¡Otra!... ¡Que se repita!

Dissapte de la senmana passada 'l *Diluvi* publicava una carta firmada per un tal Josep Hernandez, denunci-ant un abús qu' esparvera.

Sortia l' autor de la carta de un café á las déu del vespre divendres sant en companyia de un amich séu, y al anarse'n al poble de Sant Gervasi, de ahont son vehins una ronda, sense més ni més, va deturar al amich, duhentlo al govern civil y de allí á la presó.

¿Per quin motiu? No se sab.

A la presó va estar detingut alguns dias sense co-neixement del Jutje, ni de cap tribunal, y l' amich per lograr la séva llibertat va conseguir que l' arcalde y 'l secretari de Sant Gervasi 's presentessen al govern civil á justificar, com ho feren, per medi de un certifi-cat, com lo detingut era persona honrada y de bona conducta.

Y are vostés dirán:—Y naturalment, en vista de aquest certificat devian deixar-lo anar desseguida.

Si senyors, si: al dia següent van enviarlo á pas-seig.... Sols que van enviarli acompanyat de una pa-rella de civils perquè no 's perdès, ab ordre de anarse 'l passant de parella en parella, fins á la provincia de Almeria.

Un viatge de un parell de mesos ó tres, fent nit á totes las presons del trànsit.... una verdadera delicia.

Aixó desespera ¿veritat?

Donchs encare es més desesperador que l' amich del delingut ha acudit al Jusgat per evitar que un viatge tant cómodo continuhi.... y fins are no ha tret res.

Y mentres passa aixó ab una persona honrada, qual conducta abonan las autoritats del poble de sa residencia, succebeixen crims com lo del carrer de Moncada, y delictes tant freqüents que s' estalonan, y tots quedan impunes.

Ja fá bè en Cánovas, encare que 'ls moros las em-prengan á garrotadas contra 'l governador de Alhu-cemas; ja fá bè de no anar á la Africa.

¿Que 'n treuriam de anarhi?

¿Que per ventura l' Africa verdadera, no la tenim á Espanya y sobre tot á Barcelona?

Ja han sortit los anuncis de las carreras de caballs que se celebrarán los dias 17, 20 y 24 de maig.

L' espectacle será molt variat, y per primera vegada se celebrará aquí á Espanya una carrera al trot.

¡Hip! ¡Hip! ¡Hurra!

Un capellá 's lamentava dels governs conservadors y deya ab verdader tó llastimós:

—Per nosaltres es tant dolent lo govern de 'n Cánovas, que no 'ns dona ni per fumar.

¡Pobres capellans! Aixó de no tenir ni pèls séus vi-cis, es verdaderament molt cruel.

Conversa entre dos personas que assisteixen á uns suntuosos funerals:

—Quant de diner déu haver costat aquesta pompal

—Jo li diré: entre músichs, cerillas, hatxas, cadiras, panyos, obra, comunitat, cantants, etc., etc., ¡ja li jugo jo que no baixa de siscentos duros!

—Carám, no 'm creya qu' estés tant enterat d' aquestas cosas!

—Desgraciadament. Figuris qu' en onze anys hi tin-gut de pagar la friolera de quinze enterros.

—Quinze enterros!... Home, casi valia la pena de pendre un abono.

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.

Nota de música es, la prima si es al revés;

si vols trobar la segona no 't moguis de Barcelona. Y are 't diré com á fi que aquest periódich molt val y á pesar de ser així, s' adquireix per poch total.

AREDNABAL.

II.

Conjunció véus en primera, consonant es ma segona, nota que 'l cantant entona tens, per últim en tercera; y 'l nom veurás en total de un poeta gran é inmortal.

E. BURGAY.

MUDANSA.

Es animal molt comú

Lo caballer molt rumbós,

Noya molt hermosa es

Un rector quan está fart

Y un berganti va seguint

Si aixó vols endavinar lector, poch has de pensar.

C. PILLO.

TRENCA-CLOSCAS.

NI TU VALS DINÉ.

Formar ab aquestas lletres degudament combinadas, lo titol de una pessa catalana.

OLA TIT.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

- 5.—Vocal.
- 4 2.—Nota musical.
- 1 7 5.—Nom de home.
- 1 2 4 2.— » » »
- 1 7 8 9 4.— » » dona.
- 6 5 6 7 3 5.— » » home.
- 5 9 3 9 8 7 9.— » » dona.
- 1 2 3 4 5 6 7 5.— » » home.
- 1 2 3 4 5 6 7 8 9.— » » dona.
- 6 9 1 5 8 2 5 6.— » » home.
- 9 6 3 5 6 7 9.— » » dona.
- 8 2 5 6 5 4.— » » »
- 2 8 2 6 9.— » » »
- 4 7 3 9.— » » »
- 3 5 6.— » » home.
- 8 9.—Nota musical.
- 1.—Consonant.

ORELLUT DEL BRUCH.

CONVERSA.

- Que vols pendre are xocolate?
- Res, are no tinch gana .. Més tart si acás ja vin-drem jo y la .
- ¿La qui?
- Búscaho, qu' entre tots dos ho havém dit

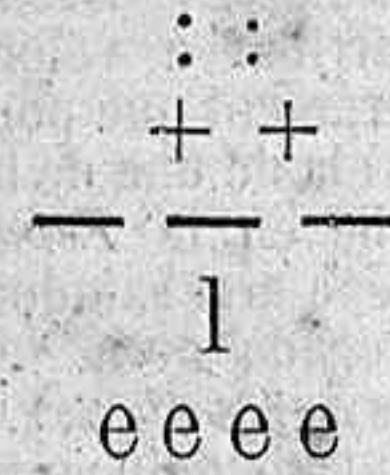
J. M.ª BERNIS.

CRÉU DE PARAULAS.

Omplir los pichs ab lletras de modo que llegidas horisontal y verticalment dongan los següents resul-tats: Primera ratlla: un animal.—Segona: un metall.—Tercera: un aucell antes de ser gran.—Quarta: ca-rarrer de Barcelona.—Quinta: part del cos huma.—Sexta nota musical al revés.

UN COLÉRICH.

GEROGLIFICH.

P. AMORÓS DE REUS.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN-L' ÚLTIM NÚMERO.

1. XARADA 1.ª.—Ma-lal-tia.
2. Id. 2.ª.—Sa-ba-dell.
3. MUDANSA.—Maria-Farta-Daria.
4. ACENTIGRAFO DOBLE.—Fira-Llansá-Llansa-Firá.
5. CONVERSA.—Dolores.
6. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—Carlos.
7. ROMBO.

C
P A M
P O L O S
C A L A F E L L
M O F A T
S E T
L L

8. GEROGLIFICH.—Per igualadins Igualada.

MIL Y UN PENSAMENTS.

COLECCIÓ DE MÁXIMAS, CONSELLS É IDEAS SUFTAS. OBRA DEDICADA Á LA CLASE OBRERA

PER

C. GUMÁ

Forma un magnífich tomo en octau major, imprés á tot gasto sobre paper de primera.

Preu: QUATRE rals.

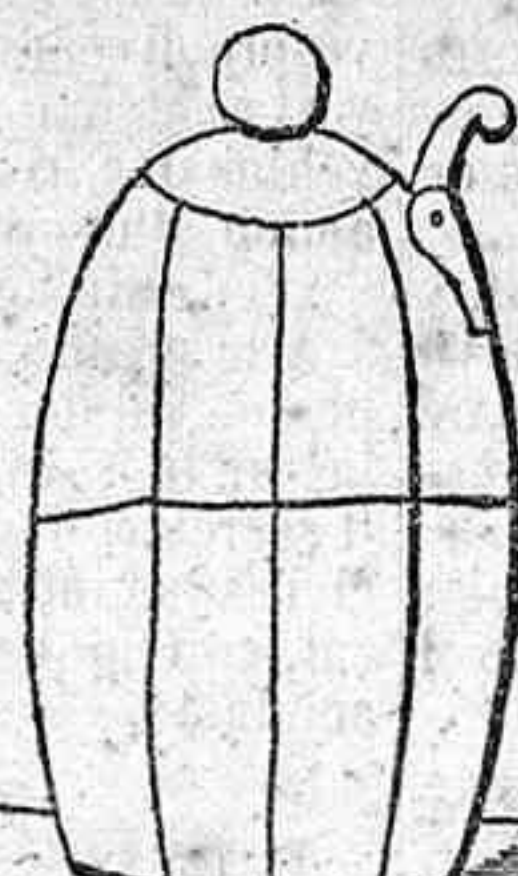
Se ven en la llibreria Espanyola de Lopez, Rambla del Mitj, 20, y en las principals llibrerias y kioscos y en casa 'ls corresponsals de LA CAMPANA.

Barcelona, Imp de Lluís Tasso, Arch del Teatro 21 y 22

COM COMENSA Y COM ACABA.

D' un mussol, un guardia real; metamórfosis bestial.

D' una tassa, un reverent; qui ho entent, qui no ho entent.